

IN MEMORIAM

Dr. GORAN FILIPI*(18. januar 1954 – 8. januar 2021)*

Dr. Goran Filipi, akademik, visokošolski profesor in znanstveni svetnik na področju jezikoslovja, njegov prispevek k istrski dialektologiji je priznan in cenjen doma in v svetu. Goranova bogata znanstvena dediščina na področju etimologije in dialektologije Istre je neprecenljiv doprinos k poznavanju istrskega jezikovno–etimološkega prostora in jezikovnih ostalin Istre in Dalmacije. Da je istrska etimološka in jezikovna zakladnica umeščena v romansko jezikoslovje, je nedvomno njegova zasluga.

Goran, rojen sicer v Zadru, a za nas, ki smo ga poznali dlje, bodisi kot kolega bodisi kot raziskovalca, je bil najprej Izolan, saj je svoje šolanje začel prav v izolski osnovni šoli. Za študij jezikoslovja na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je odločil po študiju kemije v Kragujevcu, kjer ga študij kemije ni pritegnil. Njegov občutek za jezik, za narečja in govore je nosil v sebi. Diplomiral je kot profesor angleščine in italijanščine, vendar mu samo pedagoško delo ni bilo dovolj. V njem je tlela hevristična iskra,

zato se je po magisteriju (1985) in doktoratu iz jezikoslovnih znanosti (1991) na Filozofski fakulteti v Zagrebu odločil za raziskovalno delo. Iskra je vnela njegov življenjski raziskovalni zanos. Ukvarjal se je z dialektološkimi, etimološkimi, leksikološkimi in leksikografskimi raziskavami, predvsem v okviru kontaktne dialektologije Istre, Furlanije, Julijske krajine in Dalmacije z otoki. Bil je vnet proučevalec istroromunskih govorov. Posebej ga je pritegnila tudi srednjeveška Istra, katere ostaline v jeziku je tudi sam iskal na terenu in preučeval. Kot ugledni raziskovalec so mu bila odprta vrata v najbolj ugledna združenja. Bil je član Hrvaškega filološkega društva, hrvaškega Društva klasičnih filologov, član Slovenskega slavističnega društva, član italijanskega društva Società italiana di glottologia, član Matice hrvatske in Društva hrvaških književnikov. Bil je tudi član Odbora za dialektologijo pri hrvaški akademiji znanosti in umetnosti.

Spoznala sva se v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko sem bila svetovalka za italijanski jezik na koprski enoti Zavoda za šolstvo, on pa je na Srednji tehnični in kovinarski šoli v Kopru poučeval italijanščino. Pogosto mi je tarnal, da dijakom, ki jim je bila domača le preprosta italijanščina, ne

Goran Filipi (Foto: Tomaž Primožič, Primorske novice)

more predstaviti lepote tega lepega romanskega jezika. Kasneje naju je poklicna pot vodila drugega ob drugem na romanistiko Filozofske fakultete v Ljubljani, na Znanstveno-raziskovalno središče v Kopru in na Fakulteto za humanistične študije Univerze na Primorskem, kjer smo skupaj gradili na obalnem delu Slovenije nekaj, kar naj bi postavilo ta del države na evropski zemljevid. Goranovo temeljito in poglobljeno raziskovalno delo je ta cilj doseglo na Znanstveno-raziskovalnemu središču. Bil je nosilec prvih jezikoslovnih projektov na Inštitutu za jezikoslovne študije, dolga leta tudi njegov predstojnik. Bil je dober mentor več mladim raziskovalkam. Sredi 80-tih let minulega stoletja je odšel iz Slovenije in je do upokojitve 2019 poučeval na Pedagoški fakulteti Univerze v Pulju. Koprška Fakulteta za humanistiko je tako izgubila strokovnjaka, Znanstveno-raziskovalno središče pa odličnega raziskovalca.

Njegova izredno bogata bibliografija vključuje med drugim 100 znanstvenih člankov in 15 monografij. Naj omenim samo nekatere, ki so izšle pri več znanstvenih založbah, ne le v Sloveniji ali na Hrvaškem temveč tudi v tujini: *Lexicon ornitologicum Histriae Slovenicae* = Ornitološki slovar slovenske Istre (1993), *Istarska ornitonimija* : etimologijski rječnik pučkog nazivlja (1994), *Istriotski lingvistički atlas* = Atlante linguistico istrioto (1998). *Dic ionar croat-român* = Hrvatsko-rumunjski rječnik (2012), *Istromletački lingvistički atlas* (ImLA) = Atlante linguistico istroveneto (ALlv) = Istrobeneški lingvistični atlas (IbLA) (2012), *Istrorumunjske etimologije* (več zvezkov, 2006 – 2011).

Goran je bil tudi prevajalec in pesnik. Znane so njegove pesniške zbirke: Sve hrvatske smrti,

Brdo do sunca, Nasprotna obala, Još se vrti crna ploča. Nekaj svojih pesmi je tudi uglasbil. Je tudi soavtor grafično-pesniške mape Istarski rukopisi – Caligrafie istriane.

Njegovi nekdanji sodelavci in sodelavke Znanstveno-raziskovalnega središča se ga spominjamo kot toplega človeka in dobrega mentorja mladim raziskovalcem. Dr. Rada Cossutta se spominja, kako je kot mlada raziskovalka z njim sodelovala v projektu *Atlas linguarum Histriae*, ki ga je Univerza v Trstu načrtovala v sodelovanju z Univerzo v Puli. To je bil začetek njunega dolgoletnega sodelovanja, ki je oba dialektologa vodila skozi številne mednarodne dialektološke projekte in tradicionalne simpozije posebnega pomena, med njimi *Slovenski dialekti v stiku*. Uspela sta do leta 2018 združiti na sedmih zaporednih srečanjih slovenske in hrvaške strokovnjake in raziskovalce dialektologije.

Goran je bil človek, ki je znal prisluhniti sočloveku. Sama se ga spominjam tudi kot hudomušnega, dobrohotnega in skromnega človeka. Kot dolgoletni predstojnik Inštituta za jezikoslovne študije, katerega članica sem bila, je svoje poglobljeno raziskovalno delo rad zamolčal, čeprav se je Inštitut uveljavil tudi z njegovimi raziskovalnimi dosežki. V spominu imam njegove šaljive ugotovitve, da mu manjka idej za nove zamisli ob skorajšnjih izidih njegovih atlasov, slovarjev, znanstvenih člankov in knjig.

V srcih bomo nosili njegovo človečnost, spominjali se ga bomo kot dobrega sodelavca ter odličnega raziskovalca.

Dr. Lucija Čok